

Developing a Causal Model of Marital Burnout Based on Differentiation, Resilience, and Emotion Regulation

Ghobadi M¹, *Moradi O², Yarahmadi Y², Ahmadian H²

Author Address

1. PhD Student, Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran;

2. Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.

* Corresponding author's email: omoradi@iausdj.ac.ir

Accepted: 2020 September 20; Received: 2020 November 16

Abstract

Background & Objectives: Among the factors affecting the rate of marital conflict reduction, we can mention marital burnout, i.e., directly and indirectly, impacted by various characteristics, such as resilience, differentiation, and emotion regulation in couples. Numerous psychologists and family therapists consider the quality of relationships between key family members as a critical factor in the success or failure of any marriage. Marital burnout is a general lack of care and love in a relationship, i.e., different from marital dissatisfaction. Marital burnout fades and sometimes completely disappears the love and affection between couples. The current study aimed to develop a causal model of marital burnout based on the degree of differentiation, resilience, and emotion regulation in couples with marital conflict.

Methods: The present descriptive–correlational study employed structural equation modeling. The statistical population of the study included all couples who were referred to the counseling centers of Gachsaran City, Iran, in 2019 with the complaint of marital conflict. The number of couples participating in counseling centers was estimated at approximately 1000–1200. Therefore, to select a research sample using the convenience sampling method, 300 couples referring to counseling centers were selected. After guiding the couples, they were dedicated adequate time to complete the research questionnaires. The inclusion criteria of the study include a high score of marital conflict among the samples according to the Marital Conflict Questionnaire (MCQ; Sanaei & Barati, 2000); no substance abuse in neither spouse; no chronic mental disorders, and willingness to participate in the research. To collect the required data, we used the Differentiation of Self Inventory (DSI) (Skowron & Friedlander, 1998), the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC; Connor & Davidson, 2003), the Affective Self-Regulation Strategies Scale (Larsen & Prizmic, 2004), the Marital Burnout Scale (Pines, 1996), and the MCQ. Descriptive statistics, including mean and standard deviation as well as, inferential statistical methods, such as Pearson correlation coefficient and structural equation modeling were used to analyze the collected data in SPSS and SmartPLS. A significance level of 0.05 was used for all statistical tests.

Results: The present research results suggested that the direct path coefficients between resilience and emotion regulation ($p < 0.001$, $\beta = 0.63$) as well as differentiation and emotion regulation ($p < 0.001$, $\beta = 0.28$) were significant and positive. Moreover, the path coefficients between resilience and marital burnout ($p = 0.009$, $\beta = -0.15$), differentiation and marital burnout ($p < 0.001$, $\beta = -0.29$), and emotion regulation and marital burnout ($p < 0.001$, $\beta = -0.48$) were negative and significant. Additionally, the indirect effect of resilience on marital burnout ($p < 0.001$, $\beta = -0.30$) and the indirect effect of differentiation on marital burnout ($p < 0.001$, $\beta = -0.13$), with the mediating role of emotion regulation, was significant and negative. Besides, the goodness of fit indices supported the relatively good fit of the research model with the collected data ($X^2/df = 3.13$, CFI = 0.91, GFI = 0.95, AGFI = 0.93, RMSEA = 0.061).

Conclusion: According to the present research findings, resilience and differentiation, with the mediating role of emotion regulation, can be a desirable model for explaining marital burnout in couples with marital conflicts.

Keywords: Marital burnout, Marital conflict, Differentiation, Resilience, Emotion regulation.

تدوین مدل علی دزدگی زناشویی براساس میزان تمایزیافتگی، تاب‌آوری و خودتنظیمی هیجانی

ماریانوس قبادی^۱، *امید مرادی^۲، یحیی یاراحمدی^۲، حمزه احمدیان^۲

توضیحات نویسندگان

۱. دانشجوی دکتری، گروه روان‌شناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران؛

۲. گروه روان‌شناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

*رابطه‌نامه نویسنده مسئول: o.moradi@iausdli.ac.ir

تاریخ دریافت: ۳۰ شهریور ۱۳۹۹؛ تاریخ پذیرش: ۲۶ آبان ۱۳۹۹

چکیده

زمینه و هدف: دزدگی زناشویی، عشق و علاقه بین زوجین را کم‌رنگ و گاهی به‌طور کامل محو می‌کند و خود به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم تحت تأثیر عامل‌های مختلفی است. پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل علی دزدگی زناشویی براساس میزان تمایزیافتگی، تاب‌آوری و خودتنظیمی هیجانی زوجین انجام شد.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع همبستگی و مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی زوجین مراجعه‌کننده با مشکل تعارض زناشویی به مراکز مشاوره شهر گچساران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. از بین آن‌ها، تعداد سیصد نفر به‌روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه تمایزیافتگی خود (اسکورن و فریدلتر، ۱۹۹۸)، مقیاس تاب‌آوری کانر-دیویدسون (کانر و دیویدسون، ۲۰۰۳)، مقیاس راهبردهای خودتنظیمی عاطفی (لارسن و پریزمایک، ۲۰۰۴)، مقیاس دزدگی زناشویی (پاینز، ۱۹۹۶) و پرسشنامه تعارضات زناشویی (ثنایی و براتی، ۱۳۷۹) استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۲ و SmartPLS به‌کار رفت. سطح معناداری آزمون‌ها در این پژوهش ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، ضرایب مسیر مستقیم بین تاب‌آوری با خودتنظیمی هیجانی ($\beta=0/63$ و $p<0/001$) و تمایزیافتگی با خودتنظیمی هیجانی ($\beta=0/28$ و $p<0/001$) مثبت و معنادار بود. ضرایب مسیر بین تاب‌آوری با دزدگی زناشویی ($\beta=-0/15$ و $p=0/009$)، تمایزیافتگی با دزدگی زناشویی ($\beta=-0/29$ و $p<0/001$) و خودتنظیمی هیجانی با دزدگی زناشویی ($\beta=-0/48$ و $p<0/001$) منفی و معنادار به‌دست آمد؛ همچنین اثر غیرمستقیم تاب‌آوری بر دزدگی زناشویی ($\beta=-0/30$ ، $p<0/001$) و اثر غیرمستقیم تمایزیافتگی بر دزدگی زناشویی ($\beta=-0/13$ و $p<0/001$) با نقش میانجی خودتنظیمی هیجانی، منفی و معنادار به‌دست آمد؛ همچنین شاخص‌های نکویی برازش از برازش نسبتاً خوب الگوی پژوهش با داده‌های گردآوری‌شده حمایت کردند ($X^2/df=3/13$ و $CFI=0/91$ و $GFI=0/95$ و $AGFI=0/93$ و $RMSEA=0/061$).

نتیجه‌گیری: براساس یافته‌های این پژوهش، تاب‌آوری و تمایزیافتگی با نقش میانجی خودتنظیمی هیجانی می‌تواند مدل مطلوبی برای تبیین دزدگی زناشویی در زوجین دارای تعارضات زناشویی باشد.

کلیدواژه‌ها: دزدگی زناشویی، تعارضات زناشویی، تمایزیافتگی، تاب‌آوری، خودتنظیمی هیجانی.

از عوامل مؤثر بر میزان کاهش تعارض زناشویی^۱ می‌توان به متغیر دلزدگی زناشویی اشاره کرد که خود به صورت مستقیم و غیرمستقیم تحت تأثیر عامل‌های مختلفی است. در این پژوهش به بررسی برخی از عوامل و میزان تأثیر آن‌ها بر کاهش تعارض زناشویی پرداخته شده است. در واقع از عامل‌های اثرگذار بر تعارضات زناشویی، دلزدگی زناشویی^۲ است و عوامل مختلفی بر دلزدگی تأثیر دارد که از جمله می‌توان به تاب‌آوری^۳، تمایزیافتگی^۴ و خودتنظیمی هیجانی^۵ در زوجین اشاره کرد (۴-۱).

بسیاری از روان‌شناسان و خانواده‌درمانگران، کیفیت روابط بین اعضای اصلی خانواده را از عوامل بسیار مهم در موفق بودن یا موفوق بودن هر ازدواجی می‌دانند که دیدگاه بانفوذتر آن، نظریه تمایزیافتگی بوئن^۶ است (۵). تمایزیافتگی می‌تواند بر دلزدگی زناشویی زوجین تأثیر بگذارد و از بروز دلزدگی در زوجین جلوگیری کند (۶). خودتمایزسازی به میزان و درجه‌ای اشاره دارد که فرد قادر است بین عملکرد عقلانی و هیجانی و نیز شخصیت و استقلال در روابط تعادل برقرار کند (۷). همچنین خودتمایزسازی به عنوان متغیری شخصی، مفهوم‌بندی شده است که روی مقیاسی فرضی از صفر تا ۱۰۰ قرار می‌گیرد و نمایانگر سطوح مختلف تمایز فرد در دو سطح درون فردی و بین فردی است (۸). افرادی که در قطب بالای مقیاس قرار دارند، از لحاظ عاطفی پخته هستند؛ همچنین آن‌ها می‌توانند به میل خودشان احساس یا کردار داشته باشند و تعریف واضح و درستی از خود دارند (۹).

یکی از متغیرهای دیگر تاب‌آوری است که تأثیر بسزایی بر دلزدگی زناشویی دارد (۱۰). همچنین از عوامل تأثیرگذار بر دلزدگی زناشویی می‌توان به خودتنظیمی هیجانی در زوجین اشاره کرد. این مهارت می‌تواند باعث افزایش تاب‌آوری و تمایزیافتگی در زوجین شود و از این طریق بر کاهش دلزدگی زناشویی زوجین تأثیرگذار باشد (۱۱). دلزدگی فقدان کلی مراقبت و عشق در رابطه است که این حالت با نارضایتی زناشویی تفاوت دارد. نارضایتی زناشویی، ناخشنودی از یک زمینه در ازدواج و نه لزوماً کل رابطه است. همچنین دلزدگی در یکی از طرفین، بیشتر از طرف دیگر رخ می‌دهد (۱۲). در واقع دلزدگی در زوج‌ها، روندی تدریجی است که طی آن صمیمیت و عشق به تدریج رنگ می‌بازد و به همراه آن خستگی عمومی عارض می‌شود (۱۳).

امیدی‌فر و همکاران در پژوهشی با بررسی مقایسه و رابطه خودتنظیمی هیجانی با دلزدگی و صمیمیت زناشویی در زوجین هر دو و یکی شاغل در ادارات دولتی نشان دادند که میانگین راهبردهای تنظیم هیجان، دلزدگی زناشویی و صمیمیت زناشویی در دو گروه زوجین یکی و هر دو شاغل دارای تفاوت معناداری است؛ بدین صورت که زوجین هر دو شاغل دارای راهبردهای مثبت تنظیم هیجان و صمیمیت زناشویی کمتر و راهبردهای منفی تنظیم هیجان و دلزدگی زناشویی بیشتری در مقایسه با زوجین یکی شاغل هستند. همچنین بین راهبردهای تنظیم هیجان و دلزدگی زناشویی، راهبردهای تنظیم هیجان و صمیمیت زناشویی،

صمیمیت زناشویی و دلزدگی رابطه معنادار وجود دارد (۱۴). کلوکریکینوس و همکاران در پژوهشی با بررسی رابطه تمایزیافتگی با خودتنظیمی هیجانی دریافتند، رابطه معناداری بین تمایزیافتگی و خودتنظیمی هیجانی وجود دارد و هیجان‌نا منفی دارای رابطه معنادار بیشتری با خودتمایزیافتگی کم است (۱۵).

ضرورت پژوهش حاضر از آن حیث بود که از آنجاکه رابطه زناشویی اگر با احساس رضایت و شادی و نشاط همراه باشد، تأثیر خوبی بر سلامت روان زوجین دارد، می‌توان گفت کیفیت رابطه زناشویی و ابعاد مختلف آن از عوامل بسیار مهم پایداری زندگی مشترک است. اگر زوجین بتوانند سطح رضایت و شادی را در زندگی زناشویی خود افزایش دهند، علاوه بر حفظ رابطه زوجی بنیان خانواده‌شان را نیز از آسیب محفوظ می‌دارند؛ با این وجود، احساسی که زوجین در قبال رابطه زناشویی‌شان دارند، با گذشت زمان دستخوش تغییر می‌شود و معمولاً زوجین در ابتدای زندگی مشترک شادی و به طور کلی احساسات مثبت بیشتری درباره یکدیگر تجربه می‌کنند. بدیهی است که با گذشت زمان و مواجه شدن با چالش‌های مختلف زندگی زناشویی، می‌تواند از میزان این احساسات مثبت کاسته شود و مهم‌تر آنکه ممکن است زوجین مهارت‌های لازم را برای بهبود کیفیت رابطه زناشویی نداشته باشند؛ بنابراین این امر می‌تواند با به‌کارگیری مداخلات مؤثر تسهیل شود؛ بر این اساس هدف از انجام پژوهش حاضر، تدوین مدل علی دلزدگی زناشویی بر اساس میزان تمایزیافتگی، تاب‌آوری و خودتنظیمی هیجانی بود.

۲ روش بررسی

روش پژوهش حاضر توصیفی همبستگی از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی زوجین مراجعه‌کننده با مشکل تعارض زناشویی به مراکز مشاوره شهر گچساران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. تعداد زوج‌های شرکت‌کننده به مراکز مشاوره تقریباً بین ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ نفر برآورد شد؛ از این رو برای انتخاب نمونه پژوهش با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد سیصد نفر از زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره انتخاب شدند. سپس ابزارهای پژوهش روی آن‌ها اجرا شد. برای تعیین تعداد نمونه به دلیل اینکه در پژوهش مدل‌یابی به‌ازای هر متغیر آشکار ۱۰ تا ۱۵ نفر نیاز است (۱۶)، بر اساس متغیرهای موجود (هیجده متغیر آشکار) (مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱)، ۲۷۰ نفر لازم بود. برای اطمینان بیشتر، سیصد نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. پرسشنامه‌های پژوهش به شرکت‌کنندگان داده شد و بعد از راهنمایی زوجین، وقت کافی برای تکمیل پرسشنامه‌ها به آن‌ها داده شد. با توجه به جامعه آماری پژوهش، با هماهنگی با مسئولان مرکز مشاوره به ۳۰۰ شرکت‌کننده که تمایل به شرکت در پژوهش داشتند، پرسشنامه داده شد و تمامی آن‌ها جمع‌آوری شد. پس از آن، داده‌ها به منظور انجام تجزیه و تحلیل‌های آماری وارد نرم‌افزار SPSS شد نسخه ۲۲ شد و یافته‌ها استخراج شد.

5. Emotional self-regulation

6. Bowen

1. Marital conflict

2. Marital burnout

3. Resilience

4. Differentiation

شایستگی فردی، اعتماد به غرایز فردی، تحمل عاطفه منفی، پذیرش مثبت تغییر و روابط ایمن، کنترل و تأثیرات معنوی است. کانر و دیویدسون ضریب آلفای کروناخ مقیاس تاب‌آوری را ۰/۸۹ گزارش کردند (۲۰). همچنین در پژوهش کمپل-سینز و استینز ضریب پایایی حاصل از روش بازآزمایی در فاصله‌ای چهارهفته‌ای ۰/۸۷ بود (۲۱). محمدی برای تعیین پایایی مقیاس تاب‌آوری کانر-دیویدسون از روش آلفای کروناخ بهره‌گرفت و ضریب پایایی ۰/۸۹ را گزارش کرد (۲۲). -مقیاس راهبردهای خودتنظیمی عاطفی^۴: این مقیاس توسط لارسن و پریمایک در سال ۲۰۰۴ طراحی شد (۲۳). این مقیاس دارای ۴۴ سؤال است که ابعاد شناختی، رفتاری، تغییر موقعیت، تغییر عاطفه، کاهش خلق منفی و افزایش خلق مثبت را شامل می‌شود. مقیاس راهبردهای خودتنظیمی عاطفی از نوع پرسشنامه‌های بسته‌پاسخ هفت‌گزینه‌ای است که از هرگز، خیلی به‌ندرت، بعضی اوقات، تا حد متوسط، اغلب، بیشتر اوقات و همیشه تشکیل شده است و از صفر تا ۶ نمره‌گذاری می‌شود (۲۳). پایایی نسخه اصلی این مقیاس به روش آلفای کروناخ ۰/۷۹ و به روش بازآزمایی، ۰/۸۴ به‌دست آمد (۲۳). معمار و همکاران پایایی این مقیاس را با استفاده از روش دونیمه‌کردن ۰/۷۵ و با استفاده از آلفای کروناخ ۰/۸۰ گزارش کردند (۲۴). -مقیاس دلزدگی زناشویی^۵: این مقیاس توسط پاینز در سال ۱۹۹۶ طراحی شد (۲۵). این پرسشنامه بیست ماده دارد که شامل سه جزء اصلی خستگی جسمی (مثلاً احساس خستگی، سستی و داشتن اختلالات خواب)، ازپافتادن عاطفی (مثلاً احساس افسردگی، ناامیدی، در دام افتادن) و ازپافتادن روانی (مثلاً احساس بی‌ارزشی، سرخوردگی و خشم به همسر) است. تمام این مواد روی مقیاسی هفت‌امتیازی پاسخ داده می‌شود. کسب نمرات بیشتر در این پرسشنامه به‌معنای دلزدگی زناشویی بیشتر است (۲۵). ارزیابی ضریب پایایی مقیاس دلزدگی زناشویی نشان داد، دارای همسانی درونی بین متغیرها در دامنه ۰/۸۴ و ۰/۹۰ است. همچنین ضریب پایایی آزمون-بازآزمون ۰/۸۹ برای یک دوره یک‌ماهه، ۰/۷۶ برای یک دوره دو ماهه و ۰/۶۶ برای دوره چهارماهه بود. ضریب آلفای کروناخ پرسشنامه بین ۰/۹۱ تا ۰/۹۳ به‌دست آمد (۲۵). در ایران نیز نویدی آلفای کروناخ پرسشنامه را در ۲۴۰ نمونه، ۱۲۰ پرستار و ۱۲۰ معلم اندازه‌گیری کرد که ۰/۸۶ بود (۲۶).

- پرسشنامه تعارضات زناشویی: این پرسشنامه توسط ثنایی و براتی در سال ۱۳۷۹ براساس تجارب بالینی در ایران ساخته شد (به نقل از ۱۷). این پرسشنامه، ابزاری ۴۲ سؤالی است که برای سنجیدن تعارضات زن و شوهر استفاده می‌شود. پرسشنامه هفت بُعد از تعارضات زناشویی را می‌سنجد که شامل کاهش همکاری، رابطه جنسی، افزایش واکنش‌های هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزندان، افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود، کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان و جد کردن امور مالی از یکدیگر است. مشاوران و سایر متخصصان بالینی می‌توانند از این پرسشنامه برای

معیارهای انتخاب افراد در مطالعه شامل بیشتر بودن نمره تعارضات زناشویی براساس پرسشنامه تعارضات زناشویی^۱ (۱۷) در بین نمونه‌ها، نبود سوءمصرف مواد مخدر در هیچ‌یک از زوجین، نداشتن اختلالات روانی مزمن و انتخاب زوج‌های مایل به شرکت در پژوهش بود. ملاحظیات اخلاقی پژوهش حاضر به‌شرح ذیل بود: تمامی افراد به‌شکل شفاهی اطلاعاتی درباره پژوهش دریافت کرده و در صورت تمایل در پژوهش مشارکت کردند؛ این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی استفاده خواهند شد؛ به‌منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت‌کنندگان ثبت نشد. ابزارهای زیر در پژوهش به‌کار رفت.

- پرسشنامه تمایز یافتگی خود^۲: این پرسشنامه را اسکورن و فریدلندر در سال ۱۹۹۸ تهیه کردند (۱۸). فرم اولیه پرسشنامه توسط اسکورن و فریدلندر تهیه شد و پرسشنامه نهایی در ۴۵ آیتم بر مبنای نظریه بوئن ساخته شد. این پرسشنامه به‌صورت خودگزارشی است و به‌منظور سنجش تمایز یافتگی افراد به‌کار می‌رود؛ همچنین تمرکز اصلی آن بر ارتباطات مهم زندگی و روابط افراد با خانواده اصلی است. این پرسشنامه ۴۵ سؤال دارد. پاسخ‌ها بر طیفی شش‌درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۶ (کاملاً موافقم) درجه‌بندی شده است؛ همچنین پرسشنامه دارای چهار خرده‌مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی، گسلس عاطفی، آمیختگی با دیگران و مواضع شخصی یا موقعیت من است. نمره بیشتر در نمره کل و خرده‌مقیاس جایگاه من، بیشتر بودن سطح تمایز یافتگی و جایگاه من را نشان می‌دهد. نمره کمتر به‌معنای نبود تمایز یافتگی و جایگاه من است. همچنین در خرده‌مقیاس‌های واکنش عاطفی، گسلس عاطفی و آمیختگی با دیگران نمره بیشتر به‌معنای نبود این ویژگی‌ها و در جهت افزایش تمایز یافتگی است (۱۸). همبستگی درونی سؤالات پرسشنامه توسط اسکورن و فریدلندر با روش آلفای کروناخ محاسبه شد و همبستگی درونی سؤالات پرسشنامه در کل ۰/۸۸ و برای هر یک از خرده‌آزمون‌های واکنش عاطفی ۰/۸۳، گسلس عاطفی ۰/۸۰، آمیختگی با دیگران ۰/۸۲ و موقعیت من یا مواضع شخصی ۰/۸۰ به‌دست آمد (۱۸). در پژوهش جعفری و همکاران پایایی کل آزمون برای واکنش عاطفی ۰/۸۱، گسلس عاطفی ۰/۷۷، آمیختگی با دیگران ۰/۷۸ و جایگاه من ۰/۶۴ بود (۱۹).

- مقیاس تاب‌آوری کانر-دیویدسون^۳: این مقیاس را کانر و دیویدسون در سال ۲۰۰۳ با مرور منابع پژوهشی ۱۹۹۱ تا ۱۹۷۹ حوزه تاب‌آوری تهیه کردند (۲۰). این مقیاس ۲۵ عبارت دارد که در طیفی لیکرتی بین صفر (کاملاً نادرست) تا پنج (همیشه درست) نمره‌گذاری می‌شود. شیوه نمره‌گذاری گزینه‌ها در این مقیاس بدین‌شرح است: کاملاً نادرست=صفر؛ به‌ندرت=۱؛ گاهی درست=۲؛ اغلب درست=۳؛ همیشه درست=۴؛ بنابراین طیف نمرات این پرسشنامه بین صفر تا ۱۰۰ است. نمرات بیشتر بیانگر تاب‌آوری بیشتر آزمودنی است (۲۰). نتایج تحلیل عاملی حاکی از آن بود که این پرسشنامه دارای پنج عامل تصور

4. Affective Self-Regulation Strategies Scale

5. Marital Burnout Scale

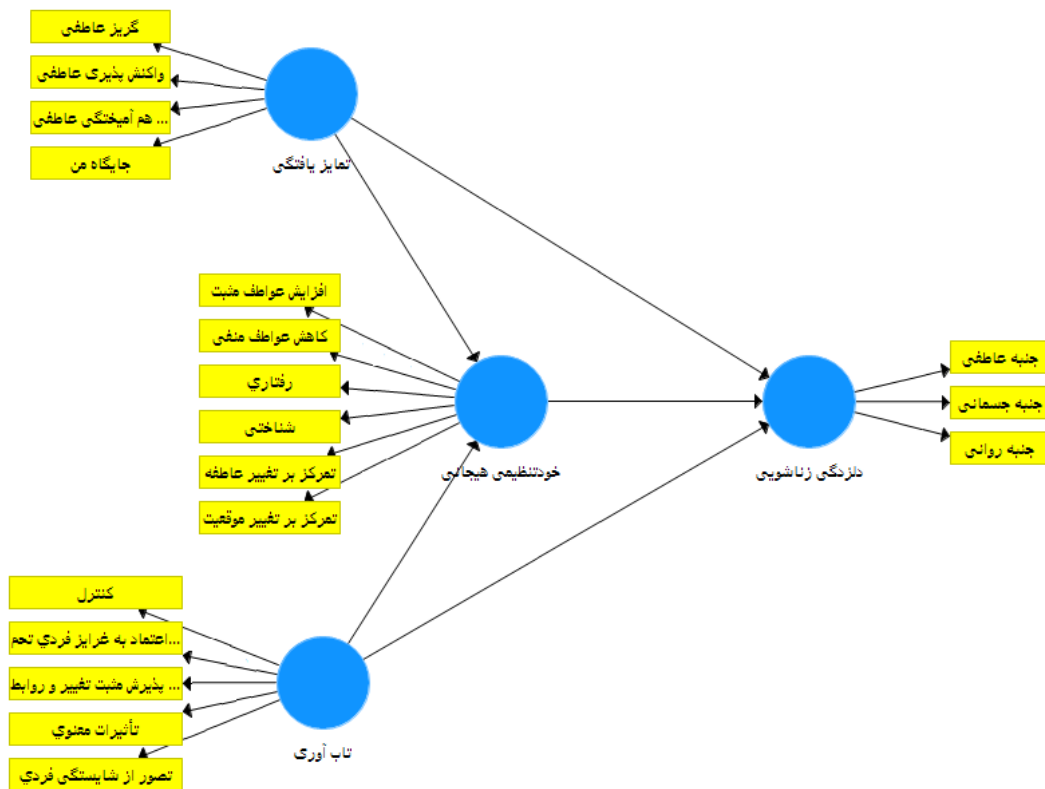
1. Marital Conflict Questionnaire (MCQ)

2. Differentiation of Self Inventory (DSI)

3. The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC)

به دست آمد: کاهش همکاری، ۰/۷۳؛ کاهش رابطه جنسی، ۰/۰۶؛ افزایش واکنش های هیجانی، ۰/۷۴؛ افزایش جلب حمایت فرزندان، ۰/۸۱؛ افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود، ۰/۶۵؛ کاهش رابطه خانوادگی با خویشاوندان همسر و دوستان، ۰/۸۱؛ جدا کردن امور مالی

سنجیدن تعارض های زن و شوهری و ابعاد آن استفاده کنند. در شیوه نمره گذاری برای هر سؤال پنج گزینه در نظر گرفته شده است که به صورت لیکرتی از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) نمره گذاری می شود. حداکثر نمره کل پرسشنامه ۲۱۰ و حداقل آن ۴۲ است (به نقل از ۱۷).

آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه برای هفت مؤلفه آن به ترتیب زیر از یکدیگر، ۰/۶۹ (۱۷).

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

۰/۹۰ و شاخص RMSEA کوچکتر از ۰/۰۸ باشند، بیانگر برازش مطلوب و خوب هستند (۲۷). برای بررسی اثر غیرمستقیم از آزمون بوت استرپ استفاده شد. به منظور تحلیل داده های پژوهش، نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۲ و SmartPLS به کار رفت. سطح معناداری در این پژوهش ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

۳ یافته ها

از سیصد نمونه بررسی شده، به لحاظ جنسیت ۱۵۰ نفر (۵۰ درصد) مرد و ۱۵۰ نفر (۵۰ درصد) زن بودند. از جنبه سن ۱۹ نفر (۶/۳ درصد) کمتر از ۲۰ سال، ۱۰۳ نفر (۳۴/۳ درصد) بین ۲۰ تا ۲۵ سال، ۱۰۶ نفر (۳۵/۳ درصد) بین ۲۶ تا ۳۰ سال، ۵۱ نفر (۱۷ درصد) بین ۳۱ تا ۳۵ سال، ۱۳ نفر (۴/۳ درصد) بین ۳۶ تا ۴۰ سال و ۸ نفر (۲/۸ درصد) بیشتر از ۴۰ سال سن داشتند؛ بنابراین سن اکثریت نمونه آماری پژوهش حاضر بین ۲۶ تا ۳۰ سال بود. از لحاظ تحصیلات ۶۰

مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱ ارائه شده است. در این پژوهش از آمار توصیفی برای دسته بندی مشخصات فردی آزمودنی ها به منظور محاسبه فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. همچنین در این پژوهش روش آمار استنباطی به کار رفت. از آزمون کولموگوروف اسمیرنف برای تشخیص نرمال بودن داده ها و از مدل معادلات ساختاری استفاده شد. در راستای برازندگی الگوی پیشنهادی، شاخص نسبت مجذور خی بر درجه آزادی^۱، شاخص نکویی تطبیقی^۲ (CFI)، شاخص نکویی برازش^۳ (GFI)، شاخص نکویی برازش تطبیقی^۴ (AGFI) و ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب^۵ (RMSEA) بررسی شد. اگر شاخص نسبت مجذور خی بر درجه آزادی، کوچکتر از ۳ باشد، برازش بسیار مطلوب را نشان می دهد. اگر شاخص های CFI، AGFI، GFI بزرگتر از ۰/۹۵ و شاخص RMSEA کوچکتر از ۰/۰۵ باشد، بر برازش بسیار مطلوب و بسیار خوب دلالت دارد. اگر شاخص های CFI، AGFI، GFI بزرگتر از

4. Adjusted goodness of fit index (AGFI)

5. Root mean square error of approximation (RMSEA)

1. χ^2/df

2. Comparative fit index (CFI)

3. Goodness of fit index (GFI)

نفر (۲۰ درصد) دیپلم و کمتر، ۷۵ نفر (۲۵ درصد) کاردانی، ۱۱۳ نفر (۱/۶ درصد) دکتری داشتند. (۳۷/۷ درصد) کارشناسی، ۴۷ نفر (۱۵/۷ درصد) کارشناسی ارشد و ۵

جدول ۱. توصیف متغیرهای تحقیق با استفاده از شاخص‌های توصیفی

مقدار احتمال	K-S	انحراف معیار	میانگین	متغیر	
۰/۷۵۴	۰/۴۹	۶/۹۰	۳۴/۴۶	واکنش‌پذیری عاطفی	تمایز یافتگی
۰/۵۱۲	۰/۸۱	۶/۶۸	۳۵/۸۸	جایگاه من	
۰/۶۳۷	۰/۵۷	۷/۷۸	۳۷/۳۱	گریز عاطفی	
۰/۳۱۸	۰/۹۴	۷/۲۶	۳۴/۶۰	هم‌آمیختگی عاطفی با دیگران	
۰/۵۵۴	۰/۸۸	۲۷/۳۹	۱۴۲/۲۴	نمره کل تمایز یافتگی	
۰/۶۴۴	۰/۷۴	۵/۳۲	۲۵/۱۵	تصور از شایستگی فردی	
۰/۸۴۱	۰/۶۹	۵/۳۲	۲۲/۱۴	اعتماد به‌غرایز فردی تحمل عاطفه منفی	
۰/۶۵۱	۰/۷۷	۳/۳۹	۱۵/۳۵	پذیرش مثبت تغییر و روابط ایمن	تاب‌آوری
۰/۶۳۷	۰/۶۱	۲/۱۳	۹/۳۶	کنترل	
۰/۵۹۲	۰/۸۴	۱/۴۸	۶/۳۰	تأثیرات معنوی	
۰/۴۸۹	۰/۷۹	۱۵/۲۲	۷۸/۳۱	نمره کل تاب‌آوری	
۰/۶۷۱	۰/۷۴	۷/۷۳	۳۳/۲۳	شناختی	
۰/۷۲۲	۰/۵۹	۱۹/۳۶	۸۲/۴۵	رفتاری	
۰/۶۵۷	۰/۶۳	۱۴/۱۵	۵۷/۰۶	تمرکز بر تغییر موقعیت	
۰/۸۴۴	۰/۷۸	۱۴/۸۱	۶۴/۳۱	تمرکز بر تغییر عاطفه	خودتنظیمی هیجانی
۰/۵۷۹	۰/۸۲	۱۹/۳۲	۸۶/۱۷	کاهش عواطف منفی	
۰/۳۴۸	۰/۸۹	۶/۲۵	۲۴/۶۲	افزایش عواطف مثبت	
۰/۴۴۲	۰/۹۵	۲۷/۷۴	۱۲۱/۳۷	نمره کل خودتنظیمی هیجانی	
۰/۲۹۱	۰/۹۰	۴/۱۳	۱۳/۲۱	جنبه جسمانی	
۰/۳۴۷	۰/۸۴	۵/۵۶	۱۷/۰۴	جنبه روانی	
۰/۳۶۹	۰/۸۲	۴/۹۲	۱۵/۴۹	جنبه عاطفی	
۰/۸۱۱	۰/۷۷	۱۳/۸۰	۴۵/۷۵	نمره کل دلزدگی زناشویی	دلزدگی زناشویی

به‌منظور بررسی نرمال بودن داده‌های پژوهش از آزمون کولموگوروف اسمیرنف استفاده شد. براساس جدول ۱، آزمون کولموگوروف اسمیرنف برای تمام متغیرها معنادار نبود؛ بنابراین فرض

جدول ۲. برآورد اثر مستقیم متغیرهای پژوهش

مقدار احتمال	بار عاملی (استاندارد β)	خطای معیار	بار عاملی (استاندارد نشده (b))	متغیر وابسته	مسیر	متغیر مستقل
<۰/۰۰۱	۰/۶۳	-۰/۱۹	۰/۶۷	خودتنظیمی هیجانی	<---	تاب‌آوری
۰/۰۰۹	-۰/۱۵	۰/۱۲	-۰/۱۹	دلزدگی زناشویی	<---	تاب‌آوری
<۰/۰۰۱	۰/۲۸	۰/۰۹	۰/۳۳	خودتنظیمی هیجانی	<---	تمایز یافتگی
<۰/۰۰۱	-۰/۲۹	۰/۳۴	-۰/۳۷	دلزدگی زناشویی	<---	تمایز یافتگی
<۰/۰۰۱	-۰/۴۸	-۰/۰۴	-۰/۵۳	دلزدگی زناشویی	<---	خودتنظیمی هیجانی

خودتنظیمی هیجانی در رابطه بین تمایز یافتگی و تاب‌آوری با دلزدگی زناشویی از دستور بوت‌استرپ استفاده شد که نتایج آن در جدول ۳ آورده شده است.

باتوجه به نتایج جدول ۳، اثر غیرمستقیم تاب‌آوری بر دلزدگی زناشویی (استاندارد $\beta = -۰/۳۰$ ، $p < ۰/۰۰۱$) منفی و معنادار بود. همچنین اثر غیرمستقیم تمایز یافتگی بر دلزدگی زناشویی (استاندارد $\beta = -۰/۱۳$ ، $p < ۰/۰۰۱$) منفی و معنادار به‌دست آمد. در جدول ۴، شاخص‌های نکویی برازش الگوی

براساس جدول ۲، ضرایب مسیر مستقیم بین تاب‌آوری با خودتنظیمی هیجانی (استاندارد $\beta = ۰/۶۳$ ، $p < ۰/۰۰۱$) و تمایز یافتگی با خودتنظیمی هیجانی (استاندارد $\beta = ۰/۲۸$ ، $p < ۰/۰۰۱$) مثبت و معنادار بود. همچنین ضرایب مسیر بین تاب‌آوری با دلزدگی زناشویی (استاندارد $\beta = -۰/۱۵$ ، $p = ۰/۰۰۹$)، تمایز یافتگی با دلزدگی زناشویی (استاندارد $\beta = -۰/۲۹$ ، $p < ۰/۰۰۱$) و خودتنظیمی هیجانی با دلزدگی زناشویی (استاندارد $\beta = -۰/۴۸$ ، $p < ۰/۰۰۱$) منفی و معنادار به‌دست آمد. به‌منظور بررسی سهم واسطه‌گری

مسیر شده است.

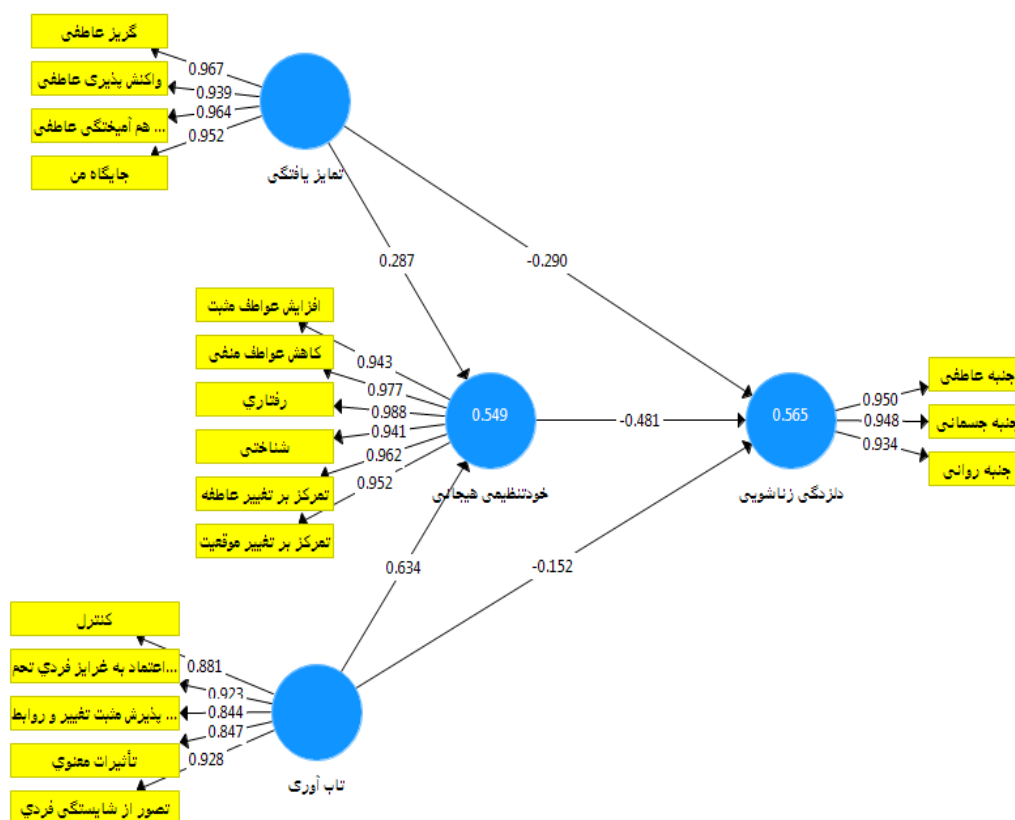
جدول ۳. برآورد اثر غیرمستقیم (با استفاده از آزمون بوت استرپ) و کل متغیرهای پژوهش

مقدار احتمال	اثر کل		اثر غیرمستقیم		متغیر وابسته	مسیر	متغیر مستقل
	t	β (استاندارد)	t	β (استاندارد)			
< ۰/۰۰۱	۱۰/۲۴۴	-۰/۴۵۷	۷/۷۲۸	-۰/۳۰۵	دلزدگی زناشویی	<--	تاب‌آوری
< ۰/۰۰۱	۱۰/۱۶۸	-۰/۴۲۷	۵/۵۴۳	-۰/۱۳۸	دلزدگی زناشویی	<--	تمایز یافتگی

جدول ۴. شاخص‌های نکویی برآزش مدل تحلیل مسیر

شاخص نکویی	شاخص نکویی	شاخص نکویی	ریشه خطای میانگین	نسبت مجذور خی	شاخص‌های نکویی
تطبیقی	برآزش	برآزش تطبیقی	مجذورات تقریب	به درجه آزادی	برآزش
۰/۹۱	۰/۹۵	۰/۹۳	۰/۰۶۱	۳/۱۳	الگوی مسیر

جدول ۴ نشان می‌دهد، شاخص‌های نکویی برآزش از برآزش نسبتاً خوب الگو با داده‌های گردآوری شده حمایت کرده است. همچنانی و تمایز یافتگی با دلزدگی زناشویی در شکل ۲ مشاهده می‌شود. نتایج الگوی مسیر اندازه‌گیری شده روابط بین تاب‌آوری، خودتنظیمی

شکل ۲. الگوی مسیر مدل برآزش شده روابط بین تاب‌آوری، خودتنظیمی هیجانی و تمایز یافتگی با دلزدگی زناشویی با برآورد ضرایب استاندارد

۴ بحث

پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل علی دلزدگی زناشویی براساس میزان تمایز یافتگی، تاب‌آوری و خودتنظیمی هیجانی زوجین انجام شد. یافته‌ها نشان داد که تمایز یافتگی به‌طور مستقیم و معکوس بر دلزدگی زناشویی تأثیر معناداری داشت؛ بدین معنا که افراد دارای سطوح بیشتر تمایز یافتگی، به احتمال کمتری دچار دلزدگی زناشویی می‌شوند. این یافته یا نتایج پژوهش امیدی‌فر و همکاران مبنی بر مقایسه و رابطه خودتنظیمی هیجانی با دلزدگی و صمیمیت زناشویی در زوجین هر دو و یکی شاغل در ادارات دولتی (۱۴) همسوست.

پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل علی دلزدگی زناشویی براساس میزان تمایز یافتگی، تاب‌آوری و خودتنظیمی هیجانی زوجین انجام شد. یافته‌ها نشان داد که تمایز یافتگی به‌طور مستقیم و معکوس بر دلزدگی زناشویی تأثیر معناداری داشت؛ بدین معنا که افراد دارای سطوح بیشتر

در تبیین این نتایج می‌توان گفت، افراد تمایز یافته برای سهیم شدن یا موضوعات، مشکلات، شکست‌ها یا اضطراب‌های نشانه آسیب را نشان نمی‌دهند؛ در عوض درک روشنی از شریک بودن فرایندهای عاطفی اعتیادآور و آمیخته دارند که موجب بیماری، تضعیف روحیه، خوار شدن و خراب کردن آن‌ها می‌شود (۲۸). خودتمایزسازی نشان‌دهنده توانایی فرد برای دیدن خود به‌عنوان فردی جدا از خانواده است. همچنین فرض شده است که سطوح بالاتری از تمایز خود با سطوح بالاتری از عملکرد کلی، در سطح روانی و نیز فیزیولوژیک در ارتباط است؛ بوئن اعتقاد دارد سطوح بیشتری از تمایز با افزایش توانایی برای روابط پیچیده عاطفی، کاهش علائم استرس، سطوح کم استرس ادراک شده، اضطراب کمتر و همچنین با انعطاف‌پذیری فرد در ارتباط است. بسیاری از مطالعات پیش‌بینی کرده‌اند که خودتمایزسازی با جنبه‌های مختلف پریشانی‌های روانی مانند اضطراب، افسردگی و استرس رابطه منفی دارد و با سازه‌هایی مانند اعتماد به نفس و رشد روانی دارای رابطه مثبت است و سطوح بیشتر تمایز با افسردگی و مقاومت روانی کمتر ارتباط دارد. در نظریه بوئن تمامی نشانه‌های مربوط به بیماری‌های روانی، بیماری‌های جسمی، مشکلات اجتماعی و به‌ویژه مشکلات زناشویی با سطح تمایز یافتگی مرتبط است (به نقل از ۸). تعارض‌های زناشویی از ضعف در تمایز یافتگی خود و نداشتن احساس قوی در هویت‌یابی است و صمیمیت زناشویی مستلزم احساس قوی در هویت‌یابی و تمایز یافتگی خود است (۷). باتوجه به مطالبی که در تبیین این یافته بیان شد، مشخص می‌شود که افراد با تمایز یافتگی بیشتر میزان کمتری از استرس و افسردگی را در رابطه زناشویی تجربه می‌کنند. استرس و افسردگی نیز دو مورد از علائم مهم دزدگی زناشویی است.

همان‌طور که ذکر شد، بررسی نتایج نشان داد که تمایز یافتگی بیشتر، باعث کاهش دزدگی زناشویی زوجین می‌شود و از این طریق تعارض زناشویی زوجین را کاهش می‌دهد. زوجین تمایز یافته از طریق حفظ حس اطمینان خود در روابط نزدیک با یکدیگر، بدون نیاز به گریز هیجانی یا همجوشی با دیگران و نیز هنگام مواجهه با موقعیت‌های هیجانی با دیگران و همدیگر از خود واکنش هیجانی نشان نمی‌دهند و در این مواقع خونسرد هستند. زوجین با سطح تمایز یافتگی بیشتر، از غرق شدن در روابط نمی‌ترسند و بدین‌گونه منجر به اتخاذ رفتارهای دفاعی نمی‌شوند (۱۵). با سطح زیاد تمایز یافتگی افراد از درگیر شدن در روابط امتزاج یافته، هنگام تجربه اضطراب امتناع می‌کنند؛ از این رو زوجین تمایز یافته، دزدگی کمتری از خود نشان می‌دهند و در نهایت تعارض کمتری از خود بروز می‌دهند و زندگی زناشویی پایداری را تجربه می‌کنند (۱۵).

همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد، تاب‌آوری اثر منفی و معنادار بر دزدگی زناشویی داشت. به عبارتی، تاب‌آوری زیاد در زوجین، دزدگی زوجین را کاهش می‌دهد؛ بنابراین منجر به کاهش تعارض و افزایش سازگاری زوجین با همدیگر می‌شود. زوجین تاب‌آور جهت‌یابی پیش‌گستر دارند؛ یعنی مایل هستند رفتارهای استرس‌زا را به‌صورت زودگذر و موقتی ببینند و خودسنجی واقع‌بینانه‌ای درباره یکدیگر دارند؛ در نتیجه به حوادث آینده امیدوار هستند (۲۹). زوجینی که تاب‌آوری

جذب کردن اضطراب به‌آسانی تحت تأثیر دیگران قرار نمی‌گیرند و آن‌ها افزایش یافته است، دارای خودتنظیمی بیشتری هستند؛ از این رو قادر به تعدیل هیجانات و رفتار خود و نیز خودآرامی (آرام کردن خود) هستند و به‌احتمال بیشتری می‌توانند توجه مثبتی را از دیگران و همدیگر فرا خوانند. این زوجین با ویژگی تاب‌آوری زیاد ادراک مثبت فرد از خود (خودپنداره)، اعتماد به نفس، خودکارآمدی و عزت نفس قوی، مرکز کنترل درونی، هوش زیاد و خوگیری با دیگران را دارند؛ بنابراین با این اوصاف زوجین تاب‌آور از همدیگر کمتر دلزده می‌شوند و در طول زندگی زناشویی با همدیگر کمتر تعارض دارند و می‌توانند زندگی سازگار و پایداری داشته باشند (۳۰).

نتایج پژوهش حاضر مشخص کرد، خودتنظیمی هیجانی بر دزدگی زناشویی اثر منفی و معکوس داشت. به عبارتی، زوجین با خودتنظیمی هیجانی زیاد، دزدگی زناشویی کمتری از خود نشان می‌دهند؛ از این رو تعارض کمتری در زندگی زناشویی از خود بروز می‌دهند. زوجین دارای خودتنظیمی هیجانی زیاد با برخورداری از تکنیک‌هایی نظیر آگاهی، ارزیابی هیجانات، پذیرش هیجانات و ابراز مناسب هیجانات موجب تعدیل هیجانات مثبت و منفی و به دنبال آن تعدیل قضاوت و ادراک مثبت از خویش می‌شوند؛ این امر به‌نوبه خود می‌تواند در سلامت روان و سازگاری زناشویی و کاهش تعارضات زناشویی در آنان مؤثر و مفید باشد؛ زیرا هیجانات از نظر اجتماعی مفید هستند و می‌توانند در انتقال احساسات به دیگران، تعامل اجتماعی و ایجاد و حفظ رابطه با دیگران سازنده باشند؛ به‌علاوه هیجان‌ها به‌عنوان راه‌حل‌هایی برای مقابله با چالش‌ها، استرس‌ها و مشکلات زندگی عمل می‌کنند (۴).

همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد، تمایز یافتگی و تاب‌آوری اثر معنادار و مثبت بر خودتنظیمی هیجانی داشتند. به عبارتی، زوجینی که تمایز یافتگی و تاب‌آوری بیشتری دارند، از خودتنظیمی هیجانی بیشتری برخوردار هستند. این یافته با نتایج پژوهش کلوکرینوس و همکاران مبنی بر رابطه مثبت تمایز یافتگی با خودتنظیمی هیجانی (۱۵) همسوست. بر اساس یافته پژوهش حاضر، تمایز یافتگی و تاب‌آوری زیاد منجر به افزایش خودتنظیمی هیجانی در زوجین می‌شود. به‌علاوه افزایش خودتنظیمی هیجانی به‌نوبه خود باعث کاهش دزدگی و در نهایت منجر به کاهش تعارض زناشویی می‌شود؛ بنابراین می‌توان گفت، زوجین خودتنظیم در زندگی زناشویی کمتر از یکدیگر دلزده می‌شوند و در زندگی با همدیگر تعامل بیشتری دارند و کمتر دچار تعارض زناشویی می‌شوند (۱۴).

یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر، ابزار اندازه‌گیری بود. مقیاس‌های خودگزارشی امکان سوگیری را فراهم می‌کنند؛ همچنین تفاوت آزمودنی‌ها در عوامل مربوط به مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در کنترل پژوهشگر نبوده که بر اساس موارد ذکر شده در تعمیم یافته‌ها باید احتیاط شود. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود برای زوجین، کارگاه‌های آشنایی با علائم دزدگی زناشویی و راهکارهای مقابله با آن تشکیل شود؛ همچنین پیشنهاد می‌شود در مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناسی و مشاوره ازدواج و خانواده آموزش‌هایی در جهت کاهش تعارضات زناشویی به‌کار رود؛ به‌صورتی که آموزش متغیرهای بررسی شده که در کاهش دزدگی

زنشویی زوجین مؤثر هستند، سهم عمده‌ای در کاهش آمار طلاق داشته باشد.

۵ نتیجه‌گیری

براساس یافته‌های این پژوهش نتیجه گرفته می‌شود که تاب‌آوری و تمایز یافتگی با نقش میانجی خودتنظیمی هیجانی می‌تواند مدل مطلوبی برای تبیین دلزدگی زنشویی در زوجین دارای تعارضات زنشویی باشد.

۶ تشکر و قدردانی

از تمامی شرکت‌کنندگان که در این پژوهش ما را یاری کردند، نهایت تشکر و قدردانی می‌شود.

۷ بیانیه‌ها

تأییدیه اخلاقی و رضایت‌نامه از شرکت‌کنندگان

این مقاله برگرفته از رساله دکتری روان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج است. مجوز اجرای این پژوهش بر گروه مطالعه‌شده از زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر گچساران با شماره نامه ۱۱۲ صادر شده است. تمامی افراد به شکل کتبی اطلاعاتی درباره

پژوهش دریافت کردند و در صورت تمایل در آن مشارکت کردند. این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی استفاده خواهند شد. به منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت‌کنندگان ثبت نشد.

رضایت‌نامه برای انتشار

این امر غیرقابل اجرا است.

دسترسی به داده‌ها و مواد

بخشی از داده‌ها نظیر اطلاعات مربوط به پیامد اصلی یا امثال آن امکان اشتراک‌گذاری دارد.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند هیچ‌گونه تضاد منافی ندارند.

منابع مالی

تأمین منابع مالی انجام این پژوهش از هزینه‌های شخصی بوده است و توسط هیچ نهاد یا سازمانی صورت نگرفته است.

مشارکت نویسندگان

نویسنده اول داده‌های به دست آمده را آنالیز و تفسیر کرد. نویسنده دوم، در نگارش نسخه دست‌نوشته همکار اصلی بود. همه نویسندگان نسخه دست‌نوشته نهایی را خواندند و تأیید کردند.

References

1. Kebritchi A, Mohammadkhani S. The role of marital burnout and early maladaptive schemas in marital satisfaction between young couples. *International Journal of Medical Research & Health Sciences*. 2016;5(12):239-46.
2. Guo YF, Luo YH, Lam L, Cross W, Plummer V, Zhang JP. Burnout and its association with resilience in nurses: a cross-sectional study. *J Clin Nurs*. 2018;27(1-2):441-9. doi:[10.1111/jocn.13952](https://doi.org/10.1111/jocn.13952)
3. Bartle-Haring S, Shannon S, Bowers D, Holowacz E. Therapist differentiation and couple clients' perceptions of therapeutic alliance. *J Marital Fam Ther*. 2016;42(4):716-30. doi:[10.1111/jmft.12157](https://doi.org/10.1111/jmft.12157)
4. Florean IS, Pășărelu CR. Interpersonal emotion regulation and cognitive empathy as mediators between intrapersonal emotion regulation difficulties and couple satisfaction. *J Evid Based Psychother*. 2019;19(2):119-34. doi:[10.24193/jebp.2019.2.17](https://doi.org/10.24193/jebp.2019.2.17)
5. Miroshnikova YA, Le HQ, Schneider D, Thalheim T, Rübsum M, Bremicker N, et al. Adhesion forces and cortical tension couple cell proliferation and differentiation to drive epidermal stratification. *Nat Cell Biol*. 2018;20(1):69-80. doi:[10.1038/s41556-017-0005-z](https://doi.org/10.1038/s41556-017-0005-z)
6. Goodarzi M. Predicting the probability of marital infidelity based on self-differentiation, family function & couple burnout. *Journal of Counseling Research*. 2019;18(71):80-99. [Persian] doi:[10.29252/jcr.18.71.80](https://doi.org/10.29252/jcr.18.71.80)
7. Peixoto-Freitas J, Rodríguez-González M, Crabtree SA, Martins MV. Differentiation of self, couple adjustment and family life cycle: a cross-sectional study. *Am J Fam Ther*. 2020;48(4):299-316. doi:[10.1080/01926187.2020.1736689](https://doi.org/10.1080/01926187.2020.1736689)
8. Lampis J, Cataudella S, Agus M, Busonera A, Skowron EA. Differentiation of self and dyadic adjustment in couple relationships: a dyadic analysis using the actor-partner interdependence model. *Fam Process*. 2019;58(3):698-715. doi:[10.1111/famp.12370](https://doi.org/10.1111/famp.12370)
9. Aydogan D, Kizildag S. Examination of relational resilience with couple burnout and spousal support in families with a disabled child. *The Family Journal*. 2017;25(4):407-13. doi:[10.1177/1066480717731215](https://doi.org/10.1177/1066480717731215)
10. Sanford K, Kruse MI, Proctor A, Torres VA, Pennington ML, Synett SJ, et al. Couple resilience and life wellbeing in firefighters. *J Posit Psychol*. 2017;12(6):660-6. doi:[10.1080/17439760.2017.1291852](https://doi.org/10.1080/17439760.2017.1291852)
11. Jeon J-K. Study on the couple relationships in military: relationship among military life stress, couple relationship resilience and military adjustment. *Journal of Digital Convergence*. 2018;16(2):47-56. doi:[10.14400/JDC.2018.16.2.047](https://doi.org/10.14400/JDC.2018.16.2.047)
12. McCarthy LA. Influences of couples' type, division of labor, and violated expectations on first-time parents individual and marital well-being. [PhD dissertation]. [Gainesville, USA]: University of Florida; 2006.
13. Bernstein M, Bernstein PA. Methods of treating marital problems (behavioral-communication approach): how to improve marital relations. Touzandejani H, Kamalpour N. (Persian translators). Mashhad: Marandiz Pub; 2001.

14. Omidifar H, Pourebrahim T, Khoshkonesh A, Moradi A. The comparison and relationship between Emotional self-regulation with marital burnout and intimacy in one practitioner and both practitioner couples in governmental offices. *Career & Organization Counseling*. 2016;8(26):50–67. [Persian] https://jcoc.sbu.ac.ir/article_99549.html?lang=en
15. Kalokerinos EK, Erbas Y, Ceulemans E, Kuppens P. Differentiate to regulate: low negative emotion differentiation is associated with ineffective use but not selection of emotion-regulation strategies. *Psychol Sci*. 2019;30(6):863–79. doi:[10.1177/0956797619838763](https://doi.org/10.1177/0956797619838763)
16. Kline RB. Software review: software programs for structural equation modeling: Amos, EQS, and LISREL. *Journal of Psychoeducational Assessment*. 1998;16(4):343–64. doi: [10.1177/073428299801600407](https://doi.org/10.1177/073428299801600407)
17. Sanaei B. Measurement scales of family and marriage. Tehran: Be'sat Publishing Institute; 2000.
18. Skowron EA, Friedlander ML. The Differentiation of Self Inventory: development and initial validation. *J Couns Psychol*. 1998;45(3):235–46. doi:[10.1037/0022-0167.45.3.235](https://doi.org/10.1037/0022-0167.45.3.235)
19. Jafary S, Alavi M, Irajpour A, Mehrabi T. Relationship between differentiation of self and attitude towards physician–nurse relationship in hospitals (Isfahan/Iran). *Iranian J Nurs Midwifery Res*. 2017;22(4):262–6. doi:[10.4103/1735-9066.212982](https://doi.org/10.4103/1735-9066.212982)
20. Connor KM, Davidson JR. Development of a new resilience scale: the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC). *Depress Anxiety*. 2003;18(2):76–82. doi:[10.1002/da.10113](https://doi.org/10.1002/da.10113)
21. Campbell-Sills L, Stein MB. Psychometric analysis and refinement of the Connor–Davidson Resilience Scale (CD-RISC): validation of a 10-item measure of resilience. *J Trauma Stress*. 2007;20(6):1019–28. doi:[10.1002/jts.20271](https://doi.org/10.1002/jts.20271)
22. Mohammadi M. The reliability and validity of Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC) in Iran. *University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences*. 2005;10(3):12–20.
23. Larsen RJ, Prizmic Z. Affect regulation. In: Baumeister RF, Vohs KD. editors. *Handbook of self-regulation: research, theory, and applications*. New York: Guilford Press; 2004. pp: 40–61.
24. Meamar E, Keshavarzi F, Emamipour S, Golshani F. Effectiveness of mindful parenting training on mothers' affective self-regulation and on the externalizing behavioral problems in adolescent girls. *Journal of Applied Environmental and Biological Sciences*. 2015;5(11):677–82.
25. Pines AM. *Couple burnout: causes and cures*. New York: Routledge; 1996.
26. Navidi F. Barrasi va moghayeseye rabeteye delzadegi zanashoo'i ba avamele jav'e sazemani dar karkonan edarat amoozesh va parvaresh va parastaran bimarestan haye shahre Tehran [Investigating and comparing the relationship between marital distress and organizational climate factors in the staff of education departments and nurses of hospitals in Tehran] [Thesis for MSc]. [Tehran, Iran]: Shahid Beheshti University of Tehran; 2005.
27. Becker J-M, Klein K, Wetzels M. Hierarchical latent variable models in PLS-SEM: guidelines for using reflective-formative type models. *Long Range Planning*. 2012;45(5):359–94. doi: [10.1016/j.lrp.2012.10.001](https://doi.org/10.1016/j.lrp.2012.10.001)
28. Zarei S, Farahbakhsh K, Esmaili M. The determination of the share of self-differentiation, trust, shame, and guilt in the prediction of marital adjustment. *Knowledge & Research in Applied Psychology*. 2017;12(45):51-63. http://jsr-p.khuisf.ac.ir/article_533798.html
29. Zhang J, Yu NX, Zhou M, Zhang J. Dyadic effects of resilience on well-being in Chinese older couples: mediating role of spousal support. *J Fam Psychol*. 2017;31(3):273–81. doi:[10.1037/fam0000250](https://doi.org/10.1037/fam0000250)
30. Hosseini N, Navabinejad S, Kiamanesh A. Comparing the effectiveness of Olson circumplex model and Walsh integrated approach on marital resilience and conflicts of couple. *International Journal of Behavioral Sciences*. 2016;10(2):75–80. [Persian] http://www.behavsci.ir/article_67946.html